

Kalevalan kuntoutuskoti- säätiö
Hyvinvointi Sampo
Kuntoutuspalvelujen
omavalvontasuunnitelma

26.1.2026

Sisällysluettelo

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot	3
1.1 Palveluntuottajan perustiedot	3
1.2 Toiminta-ajatus, toimintaperiaatteet ja palvelut	4
2. Palvelujen laatu ja asiakasturvallisuus	5
2.1 Palveluiden laatu	5
2.2 Asiakasturvallisuus ja vastuut	6
2.3. Asiakkaan aseman ja oikeuksien varmistaminen	6
2.4 Riskienhallinnan vastuut, ohjeet ja suunnitelmat	6
2.5 Riskienhallinnan keinot, epäkohtien käsittely ja raportointi sekä vakavien vaaratapahtumien tutkinta	7
3. Henkilöstö ja osaamisen varmistaminen	8
3.1 Henkilöstön rekrytointi ja suunnittelu	8
3.2 Perehdytys	8
3.3 Osaamisen ja hyvinvoinnin tukeminen	9
4. Toimitilat, laitteet ja teknologian käyttö	10
4.1 Tilojen, laitteiden ja tarvikkeiden turvallisuus	10
4.2 Tietojärjestelmät, asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja	10
5. Omavalvonnan toteuttamisen seuranta ja arviointi	12

1. Palveluntuottajaa, palveluyksikköä ja toimintaa koskevat tiedot

1.1 Palveluntuottajan perustiedot

Kalevalan kuntoutuskoti-säätiö/Hyvinvointi Sampo

Väinämöinen 2

88900 Kuhmo

Y-tunnus: 0698217-2

Toimitusjohtaja Jussi Komulainen

+35840 849 1406

jussi.komulainen@kalevalankk.fi

Palvelumuoto: Kuntoutuspalvelut

Esihenkilö Päivi Ahonen p. 044 745 2266

paivi.ahonen@kalevalankk.fi

1.2 Toiminta-ajatus, toimintaperiaatteet ja palvelut

Hyvinvointi Sampo on kuntoutus-, hoiva-, hyvinvointi-, ravintola- ja hotellipalveluja tuottava vuonna 1990 perustettu säätiöpohjainen yritys.

Hyvinvointi Sampo tuottaa avokuntoutusta, kuntoutusta majoituksella sekä työ- ja toimintakykykuntoutusta, osa kuntoutuksista tapahtuu myös etäkuntoutuksena. Kuntoutuspalveluja ostavat Kela, hyvinvointialueet, yritykset, vakuutusyhtiöt, kolmannen sektorin toimijat sekä yksityishenkilöt. Hyvinvointi Sampo on Valtiokonttorin sopimuslaitos ja tuotamme sota- ja sotilasinvalidien hoitopalveluita sekä sotainvalidien, rintamaveteraanien ja erityisryhmien kuntoutuspalveluita.

Kuntoutuspalveluiden perustehtävä on tuottaa laadukkaita ja vaikuttavia kuntoutuspalveluja, jotka edistävät ja tukevat kaikenikäisten ihmisten toiminta- ja työkykyä, itsenäistä selviytymistä, hyvinvointia sekä osallistumismahdollisuuksia.

Ammattitaitoinen henkilökunta toteuttaa korkeatasoista ja monipuolista kuntoutusta turvallisissa ja esteettömissä toimitiloissa. Toiminnan yhteiset arvot ja toimintaperiaatteet ovat yksilöllisyyden, ihmisarvon ja itsemääräämisoikeuden kunnioittaminen. Asiakkaan kokonaisvaltaisuuden huomiointi, toimintakykyä tukeva toimintatapa, turvallisuudesta huolehtiminen, suunnitelmallinen ja tavoitteellinen työskentely sekä yhteistyö.

Liiketoiminta on vastuullista ja arvopohjaista, jolloin mahdollinen tulos käytetään omaan toimintaan, henkilöstöön sekä kehittämishankkeisiin.

Avokuntoutuspalvelut:

- Fysioterapia
- Jalkaterapia
- Toimintaterapia
- Hyvinvointipalvelut
- Liikuntapalvelut
- Sotainvalidien, rintamaveteraanien ja erityisryhmien kuntoutus
- Lotta Svärd-säätiön virikeavokuntoutus

Kuntoutuspalvelut majoituksella:

- Kuntoutuskurssit (Tules, omaishoitajan parikurssi ja omaishoitajan kuntoutuskurssi)
  - Moniammatillinen yksilökuntoutus sekä vaativa lääkinnällinen kuntoutus
  - Sotiemme veteraanien, invalidien sekä erityisryhmien kuntoutus

2. Palvelujen laatu ja asiakasturvallisuus

2.1 Palveluiden laatu

Palveluntuottajana Hyvinvointi Sammon toiminta on viranomaismääräysten mukaista, noudatamme voimassa olevaa lainsäädäntöä ja palvelut toteutetaan tilaajien kanssa tehtyjen sopimusten mukaisesti. Kela ja Valtiokonttori määrittelevät palvelukuvaukset palvelukohtaisesti sisältäen palvelukokonaisuuden, henkilöstön, asianmukaiset ja turvalliset tilat sekä kokemusta koskevat vaatimukset. Kuntoutuspalveluiden osalta sopimusten sisällöt ohjaavat laatukriteereiden noudattamista.

Kela ja Valtiokonttori edellyttävät palveluntuottajia seuraamaan ja arvioimaan kuntoutuspalvelun toteutusta ja laatua keräämällä asiakaspalautetta. Hyödynnämme saamaamme palautetta toiminnan suunnittelussa ja kehittämisessä ja teemme tarvittavat korjaustoimet välittömästi.

Hyvinvointi Sammon kuntoutuspalveluiden toteutukseen osallistuu moniammatillinen henkilöstö. Terveys- ja sosiaalihuollon ammattihenkilöiden osalta tarkistetaan laillistamispäätökset sekä tutkinto- ja työtodistukset ennen työsopimuksen kirjoittamista.

Työntekijöitä valitessa huomioidaan mm. kelpoisuusehtojen täyttyminen, soveltuvuus ja tehtäväkohtaiset tarpeet. Henkilöstön määrään vaikuttavat sopimuskumppaneiden ja kurssien määrä sekä Kelan palvelukuvausten asettamat ammattitaitovaatimukset henkilöstölle. Toteutettavista palvelutuotteista on kirjalliset tuotekuvaukset (Y-asema- kuntoutus). Palvelukuvauksiin perehdytetään kaikki ne moniammatillisen työryhmän ammattilaiset, jotka osallistuvat palvelun toteuttamiseen.

2.2 Asiakasturvallisuus ja vastuut

Asiakastiloissa on otettu huomioon asiakas- ja työturvallisuus. Everon-kutsujärjestelmä on allastiloissa, saunoissa, pesu- ja pukuhuoneissa, hoituhuoneissa sekä työntekijöiden huoneissa. Kuntoutusosaston laitteet ja tarvikkeet ovat tarpeiden mukaiset ja käyttökunnossa, tilojen huollosta vastaa kiinteistötyöntekijä. Hyvinvointi Sammossa on lain mukainen turvallisuus- ja pelastussuunnitelma. Säännölliset palokierrokset henkilökunnalle järjestetään kiinteistötyöntekijän toimesta. Henkilökunnalla on voimassa oleva EA-koulutus sekä talossa on defibrillaattori.

Henkilökunta on vastuussa siitä, että he noudattavat työsuojelu-, ym. ohjeita. Jokainen työntekijä on osaltaan vastuussa asiakas- ja työturvallisuudesta ja kaikilla työntekijöillä oikeus ja velvollisuus ilmoittaa esihenkilölleen havaitsemistaan asiakas- ja työturvallisuuteen vaikuttavista seikoista. Työnantaja on puolestaan vastuussa siitä, että työturvallisuus- ja työsuojeluohjeet ovat henkilökunnan tiedossa ja ajan tasalla.

2.3 Asiakkaan aseman ja oikeuksien varmistaminen

Kaikissa toiminnoissa pyritään toimimaan hyvien kuntoutuskäytäntöjen mukaisesti. Asiakkaita kannustetaan olemaan yhteydessä suoraan heitä hoitaneeseen henkilöön, mikäli ovat saamaansa hoitoon tyytymättömiä. Tilanteet käydään läpi keskustelemalla yhdessä esihenkilön kanssa. Mikäli asiakas kokee tulleen kohdelluksi epäasiallisesti, hänellä on oikeus tehdä muistutus toimitusjohtajalle, toimintayksikön vastuuhenkilölle tai kantelu lupa- ja valvontavirastoon.

2.4 Riskienhallinnan vastuut, ohjeet ja suunnitelmat

Riskienhallintaa toteutetaan suunnitelmallisesti, osana päivittäistä työtä ja koko palveluketjua. Tavoitteena on ennaltaehkäistä vaaratilanteita, minimoida riskejä sekä reagoida havaittuihin poikkeamiin nopeasti ja tehokkaasti.

Palo- ja pelastussuunnitelmat päivitetään kerran vuodessa. Palo- ja pelastussuunnitelman lukukuittaus vaaditaan henkilöstöltä. Uudet työntekijät velvoitetaan perehtymään suunnitelmaan työsuhteen alkaessa.

Palokierrokset järjestetään kiinteistöhoitajan toimesta säännöllisesti. Palo- ja pelastussuunnitelmaan on kirjattu myös toimintaohjeet sähkökatkoksen ja tulipalon varalle.

Varavoimajärjestelmä käynnistyy välittömästi sähkökatkoksen alkaessa. Pelastautumis- ja paloharjoitus pidetään vuosittain palolaitoksen toimesta.

Asiakkaat käyvät allastiloissa ainoastaan allasturvallisuuden Trimmi-koulutuksen suorittaneiden työntekijöiden valvonnassa. Allastilat ovat lukittuina turvallisuuden takaamiseksi.

2.5 Riskienhallinnan keinot, epäkohtien käsittely ja raportointi sekä vakavien vaaratapahtumien tutkinta

Toimintaan liittyvät riskit kartoitetaan ennakoivasti muun muassa riskinarviointien, turvallisuuskierrosten ja henkilöstöhavainnointien avulla. Arvioinnit päivitetään säännöllisesti tai toimintaympäristön muuttuessa. Henkilöstön riskienhallintaosaamista kehitetään jatkuvasti koulutusten, harjoitusten ja yhteisten keskustelujen kautta. Myös tietojärjestelmien tietoturva on tärkeä osa kokonaisvaltaista riskienhallintaa. Tarvittaessa työterveyshuollon kanssa yhteistyössä toteutettavat työpaikkakäynnit osaltaan auttavat havaitsemaan toimintaympäristön riskejä ja kehittämistarpeita.

Kuntoutuspalveluissa on käytössä HaiPro-järjestelmä asiakas/potilasturvallisuus- ja työturvallisuusilmoitusten kirjaamiseen sekä seurantaan. Ilmoitukset käsitellään osastokohtaisessa palaverissa ja kirjataan korjausehdotus, jolla vastaava tilanne voidaan jatkossa välttää.

Työturvallisuus ilmoitukset viedään työsuojelutoimikunnan käsiteltäväksi. Tietosuoja- ja tietoturva poikkeamat toimitetaan tietosuojavastaavalle, joka toimii erillisen tietoturva ohjeen mukaan. Henkilökunta ilmoittaa havaitsemansa turvallisuutta vaarantavat tapahtumat omalle esihenkilölle.

Työsuojelulliset riskit kartoitetaan työsuojelutoimikunnan toimesta vähintään joka toinen vuosi. Riskikartoituksen tulokset tuodaan tiedoksi johtoryhmään. Esihenkilöt käsittelevät tulokset työntekijöiden kanssa ja suunnittelevat / toteuttavat tarvittavat toimenpiteet. Hyvinvointi Sammon toiminnan turvallisuuden kehittämisessä hyödynnetään HaiPro:n raportteja. Päävastuu turvallisuudesta kuuluu talon johdolle.

3. Henkilöstön osaamisen varmistaminen

3.1 Henkilöstön rekrytointi ja suunnittelu

Suunnittelu

Kuntoutuksen- ja hallinnon henkilöstöä on noin 15. Henkilöstöä valitessa huomioidaan mm. kelpoisuusehtojen täytyminen, soveltuvuus ja tehtäväkohtaiset tarpeet. Hyvinvointi Sammon henkilöstön suunnittelu perustuu palvelutoiminnan vaatimukseen, asiakastarpeisiin sekä lainsäädännön ja viranomaismääräysten asettamiin osaamisvaatimukseen. Kaikilta terveyden- ja sosiaalihuollon ammattilaisilta tarkistetaan lupa- ja valvontavirastosta ammattioikeudet sekä tutkinto- ja työtodistukset ennen työsopimuksen kirjoittamista.

Henkilöstötarpeita arvioidaan säännöllisesti osana toiminnan ja palvelujen suunnittelua. Suunnittelussa otetaan huomioon palveluiden laajuus, asiakasmäärät ja erityistarpeet. Varahenkilöjärjestelmä ja sijaisjärjestelyt ovat osa henkilöstösuunnittelua, jotta palveluiden jatkuvuus ja turvallisuus voidaan taata kaikissa tilanteissa. Osaava, sitoutunut henkilöstö on laadukkaan palvelun perusta ja on yksi osatekijä yrityksemme menestymisen edellytyksenä.

Rekrytointi

Uudet työntekijät haetaan avoimella hakumenettelyllä. Valintatilanteessa korostuu ammattitaidon lisäksi sosiaalisuus ja motivoitunut työskentely asiakkaiden parissa. Ennen valintaa tarkistetaan sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden ammattioikeuksia koskevat rekisteritiedot JulkiTerhikistä.

Työntekijöiden koeajan pituus on toistaiseksi voimassa olevalla työsopimuksella 4 kk. Esihenkilön tehtäviin kuuluu palveluksessa olevien sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden toiminnan valvonta koko työsuhteen ajan. Työntekijältä edellytetään riittävää suomen kielen taitoa.

3.2 Perehdytys

Hyvinvointi Sammossa perehdytys on olennainen osa laadukasta ja turvallista asiakastyötä sekä henkilöstön työhyvinvointia. Perehdytyksen vastuullisia toteuttajia ovat lähiesihenkilön lisäksi nimetty työntekijä.

Uusien työntekijöiden ja sijaisuuksia tekevien henkilöiden perehdyttäminen aloitetaan aina ennen työn aloitusta ja uusi työntekijä tutustuu vakituisen työntekijän mukana osaston toimintaan.

Perehdytyskansio on sähköisessä ja kirjallisessa muodossa, joka käydään läpi perehdytystilanteessa. Työntekijä allekirjoittaa perehdytystilanteessa salassapito- ja tietoturvasitoumuksen, jolloin hän vahvistaa lukeneensa ja ymmärtäneensä siinä esitetyt periaatteet ja sitoutuu noudattamaan tietosuojan ja henkilötietojen käsittelyyn liittyviä ohjeita ja säännöksiä. Yksikössä on nimetty tietosuojavastaava ja kirjallinen tietoturvaohje sekä omavalvontasuunnitelma, joka käydään läpi uuden työntekijän kanssa.

Perehdytystä arvioidaan ja kehitetään säännöllisesti palautteen ja toiminnan tarpeiden perusteella.

3.3 Osaamisen ja hyvinvoinnin tukeminen

Osaamisen kehittäminen

Työnantajana meille tärkeää, että työntekijöillämme on mahdollisuus kehittyä omassa työssään. Vahvistaa omaa osaamistaan, varmistaa asiantuntijuus ja monipuolistaa palveluitamme. Näin voimme tarjota asiakkaillemme laadukasta ja vaikuttavaa kuntoutusta. Muuttuvat ja ajankohtaiset tarpeet kuntoutusalalla ovat ajan tasalla koulutusten avulla.

Työntekijä ja esihenkilö suunnittelevat yhdessä työntekijän osaamisen kehittämisen. Suunnittelussa huomioidaan työntekijän mielenkiinnonkohteet, toiveet sekä alueelliset tarpeet.

Työhyvinvointi

Työntekijöidemme työhyvinvointi on meille erityisen tärkeää. Laajat työterveyshuollonpalvelut sekä henkilöstöedut tukevat työhyvinvointiamme. Erilaiset liikuntahaasteet ja -tapahtumat kuuluvat vuosittaiseen työssä

jaksamiseen (Tyhy-päivät). Vuosittain henkilöstölle jaetaan myös kulttuuri- ja liikuntaseteleitä.

Hyvinvointi Sammolla on käytössä Varhaisen tuen -malli, jonka tavoitteena on tukea työntekijöiden työkykyä ja ehkäistä työkyvyttömyyttä. Työkykyjohtamiseen kuuluu myös tiivis yhteistyö työnantajan, esihenkilöiden, työntekijöiden ja työterveyshuollon välillä. Työntekijät osallistuvat omaa työtään koskevaan suunnitteluun ja kehittämiseen tiimipalavereissa sekä kehityskeskusteluissa.

Sammossa on nimetty työsuojelupäällikkö Heidi Haverinen ja -valtuutetut. Työsuojelusuunnitelma on laadittu (Y/U/työsuojelu- ja tasa-arvosuunnitelma). Työsuojelun tavoitteena on työntekijöiden turvallisuuden, terveyden ja työkyvyn ylläpito ja edistäminen. Työtapaturmien ja ammattitautien ehkäisy, ergonomian huomioiminen, työssä kuormittumisen vähentäminen sekä henkisestä hyvinvoinnista ja työssä jaksamisesta huolehtiminen.

4. Toimitilat, laitteet ja teknologian käyttö

4.1 Tilojen, laitteiden ja tarvikkeiden turvallisuus

Kuntoutuspalveluja toteutetaan pääsääntöisesti yrityksen toimitiloissa tai asiakkaan omassa toimintaympäristössä esim. asiakkaan kotona, päiväkodissa tai koulussa. Yrityksen toimitilat ovat esteettömät, turvalliset ja soveltuvat kuntoutuspalveluiden toteuttamiseen. Käytössämme on terapia-allas, jonka soveltuvuutta terveysviranomaiset tarkastelevat kerran vuodessa. Veden laadun omavalvontaa toteutetaan joka arkipäivä.

Laitteiden ja tarvikkeiden turvallisuudesta vastaa toimitusjohtaja ja kuntoutuksen esihenkilö, henkilökunta perehdytetään uusien laitteiden käyttöön. Laitetoimittaja järjestää käyttöönottokoulutuksen. Jokaisen työntekijän velvollisuus on ilmoittaa viallisesta laitteesta tai välineestä. Sähköisten laitteiden turvallisuuden varmistamiseksi Fysioline Oy tekee vuosittain sähköturvallisuusmittaukset, joista jää raportti dokumentiksi.

4.2 Tietojärjestelmät, asiakas- ja potilastietojen käsittely ja tietosuoja

Käytössämme oleva potilastietojärjestelmä Diarium on Kanta-sertifioitu ja rekisteröity Valviran tietojärjestelmärekisterin A-luokkaan. Diarium-potilastietojärjestelmässä Kanta-yhteyttä käytetään kirjautumalla ensin

järjestelmään ja tunnistautumalla sitten henkilökohtaisella ammattikortilla. Etäkuntoutukseen käytössämme on Nordhealth Connect-asiointipalvelu.

Potilastiedot ovat salassa pidettäviä (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon asiakastietojen käsittelystä, 703/2023). Henkilökunnalla on salassapitovelvollisuus kaikkeen asiakkaan hoidon ja kuntoutuksen yhteydessä saatuun tietoon. Tietoja ei saa luovuttaa sivullisille ilman asiakkaan suostumusta tai nimenomaista lainsäädännöstä.

Potilastietoja saa käyttää ainoastaan asiakkaan hoitoon ja kuntoutukseen liittyviin tehtäviin osallistuvat henkilöt siinä laajuudessa, kuin heidän työtehtävänsä ja vastuunsa edellyttävät. Kuntoutuksen työntekijät laativat hoitotapahtumista merkinnät sähköisiin asiakirjoihin annettujen lakien, potilaslain ja asiakastietolain mukaisesti.

Hyvinvointi Sammon työntekijöiltä edellytetään sitoutumista tietosuojakäytäntöihin ja uudet työntekijät perehdytetään käytössä olevien tietojärjestelmiin sekä tietosuoja- ja tietoturva-asioihin. Tietoturvasuunnitelma päivitetään vähintään vuosittain tai tilanteen muuttuessa.

Asiakkaan suostumuksella tietoja voidaan pyytää muilta tahoilta kuten sosiaali- ja terveystieteiden toimijoilta sekä viranomaisrekistereistä kuten kansallisesta potilastietovarannosta (KANTA). Lisäksi asiakkaaseen liittyviä tietoja kerätään asiakasta koskevana kirjauksina (asiakastietolaki 17 §). Kuntoutusasiakkaiden on mahdollista saada Hyvinvointi Sammosta lokitiedot, joista näkee, ketkä ovat hänen tietojansa käsitelleet.

Hyvinvointi Sammon kaikki työntekijät suorittavat vuosittain tietosuojaan ja tietoturvaan liittyviä koulutuksia Navisec- verkkokoulutusympäristössä. Kaikki työntekijät suorittavat henkilötietoja käsittelevien GDPR-koulutuksen ja henkilöstön tietosuoja- ja tietoturvakoulutuksen säännöllisesti. Osaaminen varmistetaan ja lisäkoulutusta annetaan osaamisen kartoituksen avulla.

Tietosuojavastaava

Esihenkilö Päivi Ahonen, 044 745 2266, tietosuojavastaava@kalevalankk.fi

Potilasvastaava

1.1.2024 alkaen potilasasiavastaavan toiminta on järjestetty kokonaan julkisena palveluna. Kainuun hyvinvointialueen potilasasiavastaava toimii Kainuussa myös yksityisten terveydenhuollon palveluntuottajien potilasasiavastaavana.

Potilasasiavastaavan tehtävänä on neuvoa ja tarvittaessa avustaa asiakasta tai asiakkaan laillista edustajaa taikka lähiomaista tai muuta läheistä asiakkaan asemaan ja oikeuksiin liittyvissä asioissa.

Potilasasiavastaava:

Sanna Huotari

puh. 044 710 1324

potilasasiavastaava@kainuu.fi

5. Omavalvonnan toteuttamisen seuranta ja arviointi

Seuranta

Hyvinvointi Sampo julkaisee valvontalain edellyttämällä tavalla verkkosivuillaan kuntoutuspalveluja koskevan omavalvontasuunnitelman sekä omavalvontasuunnitelma on luettavissa sähköisenä myös Y:/Kuntoutus/Kuntoutuspalvelujen omavalvontasuunnitelma.

Omavalvonnan toteutumisen seuranta tapahtuu toimitusjohtajan, esihenkilön ja työntekijöiden toimesta. Havaitessaan puutteita/virheitä työprosessin kulussa, työntekijällä on oikeus ja velvollisuus korjata työprosessia tavoitteen suuntaan. Jos hänellä ei siihen toimivaltansa puitteissa ole mahdollisuuksia, tulee hänen viedä asia esihenkilön käsiteltäväksi. Työntekijän tulee tehdä poikkeamailmoitus poikkeavasta toiminnasta.

Arviointi

Toimitusjohtaja ja yksikön esihenkilö arvioivat omavalvontaohjelman toteutumista ja päivittävät suunnitelmaa 6 kk välein tai tarpeen mukaisesti. Omavalvontasuunnitelma päivitetään viranomaisohjeistuksen mukaisesti. Päivitystarpeeseen vaikuttavat muun muassa muutokset kuntoutuspalveluissa sekä kuntoutuspalveluista saatava tieto ja kokemukset.